

**Univerzita Palackého v Olomouci
Pedagogická fakulta**

**Výzkumné šetření zájmové činnosti středoškolské mládeže
na příkladu města Třebíč**

Bakalářská práce

Vedoucí práce: PaedDr. Bronislava Štěpánková, Ph.D.

Vypracoval: Jiří Kazda

Obor: Učitelství praktického vyučování a odborného výcviku

Olomouc 2010

Poděkování:

Na tomto místě bych rád poděkoval všem pracovníkům školských zařízení a ostatních subjektů, kteří mi poskytli svůj čas a informace potřebné k vypracování této bakalářské práce a pak zejména mé vedoucí práce, PaedDr. Bronislava Štěpánkové, Ph.D. za její cenné připomínky a odborné rady.

Prohlášení autora:

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci *Výzkumné šetření zájmové činnosti středoškolské mládeže na příkladu města Třebíč* vypracoval samostatně pod vedením PaedDr. Bronislava Štěpánkové, Ph.D., a uvedl v seznamu literatury všechny použité literární a odborné zdroje.

V Třebíči dne 20. února 2010

Obsah:	strana
Úvod	5
1 Vymezení pojmů	6
1.1 Mládež	6
1.2 Středoškolská mládež	6
1.3 Volný čas	8
1.4 Zájmy	9
2 Historie využívání volného času a zájmových aktivit na našem území	10
3 Zájmové činnosti	13
3.1 Dělení zájmových činností	13
3.1.1 Společenskovědní zájmové činnosti	14
3.1.2 Pracovně-technické zájmové činnosti	14
3.1.3 Přírodovědné zájmové činnosti	15
3.1.4 Estetickovýchovné zájmové činnosti	15
3.1.5 Tělovýchovné, sportovní a turistické zájmové činnosti	16
3.2 Funkce zájmových činností	17
3.3 Organizační formy zájmových činností	18
3.4 Prostředí a jeho vliv na zájmovou činnost	19
4 Poskytovatelé zájmových činností v současnosti	21
5 Nabídka zájmových činností pro středoškolskou mládež ve městě Třebíč	22
5.1 Město Třebíč	22
5.2 Střední školy	23
5.2.1 Gymnázium Třebíč	24
5.2.2 Obchodní akademie Dr. Albína Bráfa Třebíč	25
5.2.3 Střední průmyslová škola Třebíč	25
5.2.4 Hotelová škola Třebíč	26
5.2.5 Střední zemědělská, zdravotní a veterinární škola Třebíč	26
5.2.6 Střední škola stavební Třebíč	27
5.2.7 Katolické gymnázium	27
5.3 Základní umělecká škola Třebíč	28
5.4 Sportovní kluby	28
5.4.1 Třebíč Nuclears	29
5.4.2 TJ Třebíč-basketbal	31
5.4.3 TJ OA Třebíč-volejbal	32
5.4.4 Horácký fotbalový klub Třebíč	33
5.4.5 Horácká Slavia Třebíč	34
5.5 Subjekty zřizované státem	34
5.5.1 Dům dětí a mládeže Třebíč	34
5.6 Neziskové organizace, občanská sdružení a církve	36
5.6.1 Občanské sdružení KADET	36
5.6.2 Klub Zámek-centrum prevence	36
5.6.3 C3 klub	37
5.6.4 Vodní záchranná služba ČČK	37
5.6.5 Střed-sdružení trebičských dobrovolníků	38
Závěr	39
Seznam použitých zdrojů	40

Úvod

Tématem bakalářské práce je výzkumné šetření zájmové činnosti středoškolské mládeže na příkladu města Třebíč.

V práci vymezujeme základní pojmy týkající se dané problematiky a procházíme historickým vývojem trávení volného času mládeže na našem území. Definujeme pojem zájmová činnost a určíme její dělení, funkce zájmových činností, organizační formy zájmových činností a zamýšlíme se nad vlivem okolního prostředí na zájmovou činnost.

Kvalita a vyváženost podnětů působících ve volném čase na mladého člověka zcela zásadně ovlivňují jeho osobnost. Zatímco pracovní nasazení, soustředěnost a pozornost při vstřebávání školní výuky jedince vyčerpává, kvalitně prožitý volný čas uvolní, zrelaxuje a pobaví. Má stejný podíl na vytváření hodnotového systému a rozvoje osobnosti jedince, jako čas strávený školní výukou. Správně zvolené volnočasové aktivity rozvíjejí u mládeže komunikaci, sociální vztahy, zdravý tělesný a duševní vývoj a sociální interakci a v neposlední řadě slouží jako efektivní prevence sociálně patologických jevů.

Praktická část této bakalářské práce se zaměřuje na nabídku zájmových činností pro středoškolskou mládež na území města Třebíč, a to jak na aktivity pořádané samotnými středními školami, tak i ty nabízené ostatními subjekty – např. církve, sportovní kluby aj.

1 Vymezení pojmů

1.1 Mládež

Mládež je ta část populace, která již není dětmi a ještě nepatří mezi sociálně dospělé, nevstoupila zcela do světa dospělých. Na plnění rolí dospělých se ještě převážně připravuje a přejímá je postupně a částečně. Z hlediska věkového rozmezí se uvedená část populace nachází mezi 15-tým až 25-tým resp. 30-tým rokem života. Rozhodující pro stanovení horní hranice je především délka přípravy na profesní dráze. Hranice 30ti let se tedy týká v zásadě vysokoškoláků.¹

Po stránce psychické se mládež vyznačuje zvýšenou kritičností, touhou po samostatnosti, svobodě myšlení a jednání a značným sebevědomím.²

Příslušníci uvedené věkové skupiny se dále vyznačují také velikou touhou po dobrodružství a romantice. Dále je pro ně typické rychlé střídání citů a impulsivní jednání. V tomto období ještě mladí lidé nemají vytříbený vlastní životní názor a jsou ovlivňováni velkým množstvím okolních vlivů (rodina, škola, parta atd.).

Psychika mladého člověka je charakterizována také intenzivním rozvojem mechanismů rozumových operací a prohlubováním smyslu pro estetično. Nestálost pozornosti je postupně nahrazována soustředěností. V jednání se projevuje zvýšenou měrou fantazie a představivost. Prosazuje se samostatnost, s růstem sebedůvěry někdy i ješitnost.³ Mládež je specifická sociální skupina.

1.2 Středoškolská mládež

Pojem středoškolská mládež lze vysvětlovat v podstatě dvěma způsoby.

Jednodušším způsobem lze říci, že se jedná o skupinu mladých lidí, kteří navštěvují buď střední školu nebo střední odborné učiliště.

¹ KRAUS, Blahoslav. *Sociální aspekty výchovy*, s.77 - 78

² tamtéž

³ tamtéž

Pávková uvádí středoškolskou mládež jako skupinu lidí staršího školního věku (15 –18, event. 20 let) se všemi jejími zvláštnostmi v oblasti tělesného, duševního a sociálního vývoje. Duševní vývoj dále dělí na rozumový, citový a volní vývoj.⁴

Jako zvláštnosti v oblasti tělesného vývoje uvádí zklidnění tělesného vývoje, zpomalení celkového růstu (nejrychleji roste trup), ladnější tvary, vyhraňování typu postavy, dokonalou činnost orgánů, vysokou tělesnou zdatnost, pohlavní zralost, zlepšení koordinace pohybů a zvýšený zájem o svou tělesnou stránku s určitou mírou kritičnosti.⁵

V oblasti rozumového vývoje jde o zjemnění vnímání, zlepšení koncentrace, vývoj bohaté a originální představivosti a tvůrčí fantazie (pokusy o uměleckou tvorbu). Paměť se mění na logickou, s větší kapacitou, trvalostí a přesností. Dochází k vrcholu vývoje všech kognitivních operací a forem myšlení.⁶

V oblasti citů dochází k postupné stabilizaci a lepšímu sebeovládání. City jsou však ještě velmi intenzivní. Dochází k vývoji vyšších citů, zejména morálních (úvahy o dobru a zlu).⁷

U volního vývoje je patrný posun od impulzivnosti k rozvážnosti, cílevědomosti a vytrvalosti. Přicházejí větší životní plány a ideály. U některých jedinců však v uvedeném období může vlivem nesplněných očekávání docházet k frustraci a sebevražedným sklonům.⁸

V oblasti sociálního vývoje jde o pocit rovnosti s dospělými, velkou kritičnost k veškerým autoritám, profesní přípravu na budoucí život (přechod ze základních na střední školy a učiliště). V tomto období získávají velký význam vrstevnické skupiny a v nich kamarádství a přátelství, někdy i na celý život. Vznikají také partnerské vztahy a s nimi nebezpečí předčasných těhotenství a sňatků. Dochází také ke zvýšenému zájmu o společenské dění v místě bydliště i celé společnosti.⁹

⁴ PÁVKOVÁ, J. et al. *Pedagogika volného času : Teorie, praxe a perspektivy mimoškolní výchovy a zařízení volného času*, s.85 - 91

⁵ tamtéž

⁶ tamtéž

⁷ tamtéž

⁸ tamtéž

⁹ tamtéž

V rámci vrstevnických skupin dochází ale někdy k přejímání negativních vzorců chování. Jedná se především o kouření, konzumaci alkoholických nápojů, užívání drog a záškoláctví. S těmito negativními jevy bývá úzce spjata i kriminalita mládeže. Jedná se zejména o drobné krádeže, sprejerství, vandalismus a některé násilné trestné činy.

1.3 Volný čas

Podle Pávkové je volný čas opakem nutné práce a povinností. Je to doba, kdy si každý jedinec sám určuje svou činnost, dělá ji pouze ze své vůle, přináší mu pocit sebeuspokojení a uvolnění.¹⁰

Volný čas je tedy takovým časem, který zbývá jedinci po splnění všech povinností a odečtení času potřebného pro vykonání fyziologických potřeb (spánek, hygiena apod.).

Hlavní důležitou povinností u středoškolské mládeže je především studium. Na venkově však ještě stále mnoho mladých lidí kromě studia tráví i poměrně dlouhou dobu plněním různých pracovních povinností. U dívek se jedná o provádění rozličných domácích prací (vaření, praní, úklid atd.). Chlapci zastávají práce při údržbě domu, polní práce, starají se o domácí zvířectvo. Volný čas těchto mladých lidí z venkova je také kratší o dobu strávenou dojížděním různými prostředky hromadné dopravy při cestách za studiem do měst.

Do pojmu volný čas spadá odpočinek po práci (u středoškolské mládeže po studiu), rekreace, různé formy zábavy, zájmové činnosti a mimoškolní vzdělávání na principu dobrovolnosti.

Hofbauer vymezuje volný čas jako čas, kdy člověk nevykonává činnost pod tlakem závazků, jež vyplývají z jeho sociálních rolí, zejména z dělby práce a nutnosti zachovat a rozvíjet svůj život. Dále jej vysvětluje jako čas, který jedinci zbývá po splnění veškerých povinností. Hlavní funkcí volného času je regenerace sil (fyzických i duševních) a rozvoj osobnosti.¹¹

¹⁰ PÁVKOVÁ, J. et al. *Pedagogika volného času : Teorie, praxe a perspektivy mimoškolní výchovy a zařízení volného času*. s.15

¹¹ HOFBAUER, Břetislav. *Děti, mládež a volný čas*. s.13

U obou pojetí je patrné, že je kladen hlavní důraz na dobrovolnost jednání a že jde o jakousi protiváhu všemu povinnému. Je také zřejmé, že středoškolská mládež není dostatečně vyvrálá k tomu, aby svůj volný čas dokázala bez cizí pomoci smysluplně využít. K tomuto účelu jsou zřizována různá zařízení, která nabízejí aktivní trávení volného času formou rozličných zájmových aktivit.

1.4 Zájmy

Zájem je specifický druh motivace, kdy se jedinec zaměří na určitou oblast nebo předmět činnosti. Zájem směřuje k vyhledávání takových předmětů, aby činnost s nimi spojená vedla k uspokojení. Zájmy se dělí na krátkodobé a celoživotní.¹²

Zájem bývá obvykle reakcí na nějakou potřebu. Zájem a potřeba jsou ve vzájemném oboustranném vztahu. Podle Pávkové se zájmy rozvíjejí na základě potřeb, napomáhají jejich uspokojení a způsobují vznik dalších potřeb. Zájem je také stálá snaha vykonávat činnosti, které jedince obohatí po stránce poznávací nebo citové. Po dosažení stanoveného cíle obvykle následuje uspokojení a pozitivní citové naladění.

¹² HOFBAUER, Břetislav. *Děti, mládež a volný čas*. s.13

2 Historie využívání volného času a zájmových aktivit na našem území

Již od pradávna byl lidský život hlavně bojem o holé přežití. Lidé strávili většinu celého dne obstaráváním potravy. Zprvu to byli pouze lovci, později první primitivní zemědělci. Když zrovna nebyli na lovu, nebo nepracovali na poli, vychovávali potomstvo a zvelebovali své příbytky. Tito lidé tedy v podstatě žádný volný čas neměli. Ještě ve středověku lidé na našem území dle etnografických zjištění pracovali v průměru 14 – 16 hodin denně, na nohou byli až 20 hodin a pouhé 4 hodiny zbývaly na spánek. Pouze v zimě se jejich pracovní doba zkrátila na 12 hodin, spali 8 hodin a objevil se u nich první náznak volného času. V tomto času se věnovali rodinným záležitostem, přemýšlení, ale i komunikací s druhými lidmi. Volným časem byly i dny svátků, hlavně křesťanských. Ty měly kromě funkce odpočinku a nabírání sil i funkci rituální a duchovní. Celý tento proces se samozřejmě týkal i různě starých dětí, které také tvrdě pracovaly. Ve volném čase začaly vymýšlet různé hry, některé se dochovaly dodnes. Vznikaly tak zárodky prvních zájmových aktivit. Mezi dětmi vznikaly také první sociální skupiny, neboť tyto hry byly většinou provozovány ve větších i menších kolektivech. Postupem času se podíl volného času neustále zvyšoval. S nástupem průmyslové revoluce a vznikem dělnictva se zkracovala průměrná pracovní doba a s tím přibývalo lidem volna a zvyšovala se touha po zábavě. Lidé se mohli ve svém volném čase věnovat svým zájmům a vyhledávali stále nové a nové. Již tehdy měli mnohem více volného času lidé ve městech, protože na venkově se lidé stále ještě ve velké míře živilo zemědělstvím. V průmyslových městech začaly vznikat dělnické spolky, které nabízely zájmové aktivity zprvu pouze pro dospělé, později i pro děti a mládež. Byly to zejména tělovýchovné spolky s hřišti, cvičišti a tělocvičnami. Mládež získávala stále více volného času, protože ze zpočátku zkracovala a později byla vytlačena dětská práce. Začaly vznikat první volnočasová zařízení orientovaná na mládež. Mezi ně patřily školní kluby a dětské zahrady.

Jednou z hlavních organizací na našem území, která pracovala s mládeží byl Sokol. Byl založen roku 1862 jako Tělovýchovná jednota pražská – Sokol Pražský. Později byly jeho pobočky zřizovány hojně ve všech městech a vesnicích a roku 1889 byla ustanovena Česká obec sokolská. Činnost Sokola nedokázaly přerušit ani světové války. Po vzniku protektorátu byla oficiálně činnost spolku zakázána, ale její členové pracovali v ilegalitě. Činnost Sokola byla potlačována i po roce 1948. Sokol se věnoval tělovýchovným aktivitám dospělých i mládeže. Podobným spolkem, který vznikl v roce 1909 byl Orel.¹³

Prvním zájmovým sdružením na našem území, které se zabývalo výhradně prací s mládeží byl Junák. Ten byl založen v roce 1914 a po vzniku ČSR byl v roce 1919 ustanoven Svaz junáků – skautů Republiky Československé. V této organizaci byla mládež po britském vzoru učena tzv. lesní moudrosti. Mládež se učila tábornickým dovednostem, přežití v přírodě a trampingu. V roce 1920 vzniká po vzoru západní Evropy sdružení YMCA, které nabízelo středoškolské a vysokoškolské mládeži tělovýchovnou a sportovní zájmovou činnost. Jejím spoluzakladatelem byl i tehdejší prezident republiky T.G. Masaryk.¹⁴

V roce 1925 uspořádal Sokol první dětský tábor. Tato myšlenka se velmi brzy rozšířila po celé republice a až do 2. světové války bylo ročně pořádáno cca 300 takových táborů.¹⁵

Po útlumu v letech 1939 – 1945 byla činnost těchto organizací v roce 1946 obnovena. Avšak po nástupu KSČ k moci v roce 1948 dochází k potlačování činnosti prvorepublikových mládežnických organizací a v roce 1949 byl Junák rozpuštěn. Po vzoru tehdejšího Sovětského svazu byla jako nástupnická organizace založena Pionýrská organizace. Všechny tělovýchovné spolky byly násilím sjednoceny do jedné organizace s názvem Sokol. Vládu nad řízením veškerých spolků a organizací, které nabízely mládeži nějakou zájmovou činnost, převzal stát.¹⁶

¹³ HANUŠ, R., VÁŽANSKÝ, M. (editoři). Výchova a pobyt v přírodě na konci 20. století. In *Sborník příspěvků konference – Králíky 26.-28.4.1996*

¹⁴ tamtéž

¹⁵ tamtéž

¹⁶ tamtéž

Tato situace platila až do roku 1968, kdy po určitém uvolnění politického napětí obnovil činnost Junák. Vznikala také nová sdružení jako Česká tábornická unie. Po nástupu normalizace v 70. letech 20. století byly všechny tyto organizace opět vládou KSČ zrušeny a rozpuštěny. Jedinou monopolní organizací pro volnočasové a zájmové aktivity dětí a mládeže se stává SSM a její dceřinná organizace Pionýrská organizace SSM. Všechny kluby a kroužky pracují pod její hlavičkou. Veškerá práce je důkladně sledována a kontrolována mocným a přebujelým aparátem SSM a KSČ. Světlym zjevem tohoto období bylo v roce 1974 založení hnutí Brontosaurus. Šlo o sdružení středoškoláků, kteří se zajímali o ekologii. Pořádali různé akce a tábory, na kterých se snažili upozorňovat na zhoršující se stav životního prostředí a nutnost jeho ochrany. Mediální kampaň tomuto hnutí poskytoval časopis Mladý svět. V tomto hnutí se angažovali i lidé, kteří skrze ochranu životního prostředí svým způsobem bojovali proti tehdejšímu společenskému zřízení.

Po roce 1989 vlivem velkých společenských změn došlo i k velkým změnám v systému poskytování a nabídky zájmových aktivit. Došlo k rozpadu SSM a Pionýrské organizace a ke vzniku mnoha jiných subjektů. Svou činnost opět obnovil Junák a v původní podobě i Sokol. Vzniklo mnoho sportovních klubů, které provozují různorodé a často dříve neznámé sporty. Na našem území začali působit zástupci některých církví (např. Salesiáni), kteří ve svých střediscích s mládeží pracují, zejména na úseku prevence proti sociálně nežádoucím jevům. Bohužel došlo i k negativním jevům, mezi které patří utlumení nabídky zájmových činností na středních školách a učilištích. To je dáno částečně nedostatkem finančních prostředků a částečně malým zájmem mládeže o tyto aktivity.

3 Zájmové činnosti

3.1 Dělení zájmových činností

Zájmy se mohou dělit podle úrovně činnosti, časového trvání, koncentrace, společenské hodnoty a podle obsahu.

Další sledovanou veličinou je intenzita zájmu. Jde v podstatě o jeho kvalitu. Z tohoto hlediska se rozlišují zájmy na hluboké a povrchní. Hloubkou zájmu se rozumí jedincem vynaložené úsilí na uspokojení zájmu.

Podle úrovně činnosti se zájmy dělí na produktivní (aktivní) a receptivní. V případě aktivního zájmu jedinec sám vyvíjí nějakou činnost a produkuje nějakou hodnotu. Aktivně se tedy zabývá předmětem svého zájmu. V případě receptivního zájmu se jeho aktivita omezuje pouze na vnímání předmětu zájmu. U receptivního zájmu může dojít k pasivitě jedince.

Podle časového trvání se zájmy dělí na krátkodobé, dočasné a zájmy trvalé. Intenzita a doba trvání zájmu je ovlivněna především vývojem a zráním jedince.

Podle koncentrace lze zájmy rozlišit na jednostranné a mnohostranné.

Podle společenské hodnoty se zájmy dělí na žádoucí a nežádoucí. Nežádoucí zájmy vždy odporují nějaké společenské nebo právní normě. Vítané jsou tedy pouze zájmy žádoucí. Z tohoto důvodu je třeba jedince společensky ovlivňovat a směřovat jej k rozvoji osobnosti a aktivnímu životnímu stylu. V opačném případě dochází k patologickému chování, které ohrožuje společnost.

Podle obsahu se dělí zájmové činnosti na společensko-vědní, pracovní-technické, přírodovědně-ekologické, esteticko-výchovné, tělovýchovné, sportovní a turistické.

3.1.1 společenskovední zájmové činnosti

Jsou zájmové činnosti, které vedou k poznání aktuálního společenského dění a k poznání některých historických souvislostí. Vytvářejí vztah k vlasti, k mateřskému jazyku, k demokratickým a humanistickým tradicím našeho národa. Základní oblasti společenskovedního zaměření jsou výchova k vlastenectví, k partnerství a k rodičovství a společenská výchova, sběratelství a jazykověda. Společenskovední zájmová činnost poskytuje mnoho možností pro činnosti individuálního charakteru (sběratelství) i pro nenásilné získávání poznatků z ostatních oborů lidské činnosti. Mezi okruhy společenskovedních zájmových činností patří poznávání významných objektů, podniků a institucí v místě bydliště, poznávání historických míst, životy a díla významných osobností, sledování politických a společenských událostí, oslavy státních svátků, významných dnů a výročí, dodržování lidových tradic a zvyků, různé filozofické a náboženské směry, žurnalistika, studium cizích jazyků a sběratelství.¹⁷

3.1.2 pracovní-technické zájmové činnosti

Jsou činnosti, které pomáhají zdokonalovat manuální dovednosti a technické vědomosti. Pomocí těchto činností mládež pochopí nutnost odborné kvalifikace v době rychlého rozvoje vědy a techniky. Pracovní-technické zájmové činnosti rozvíjí technické myšlení. S neustále se zvyšujícím počtem nových technických oborů vznikají i nové technické zájmové činnosti, které mládeži mohou pomáhat při volbě budoucího povolání. Okruhy pracovní-technických zájmových činností jsou práce s různými materiály (dřevo, kovy aj.), stavební a konstrukční práce, montážní a demontážní práce (údržba techniky), opravy různých pomůcek a jednoduchých strojů, modelářství, elektrotechnika a výpočetní technika,

¹⁷ PÁVKOVÁ, J. et al. *Pedagogika volného času : Teorie, praxe a perspektivy mimoškolní výchovy a zařízení volného času.* s.92 - 111

seznamování se s různými profesemi (např. exkurze), vaření a dopravní výchova.¹⁸

3.1.3 přírodovědné zájmové činnosti

Vedou k prohlubování znalostí o přírodě a pěstují vztah k ní. Rozvíjejí zájem o pěstitelství a chovatelství a napomáhají k rozvoji odpovědnosti za ochranu přírody. Okruhy přírodovědných zájmových činností jsou pozorování živé i neživé přírody, pěstitelské práce, chovatelství, tvorba a ochrana životního prostředí, práce s přírodovědnou literaturou, spolupráce s přírodovědnými institucemi a specializované přírodovědné zájmové činnosti (myslivost, rybářství apod.).¹⁹

3.1.4 estetickovýchovné zájmové činnosti

Utvářejí estetické vztahy k přírodě, společnosti a ke kulturním hodnotám. Rozvíjejí výtvarný, hudební, literární, dramatický a hudebně-pohybový projev. Mají vliv na kulturu chování a rozvoj tvořivosti. Okruhy estetickovýchovných zájmových činností se dělí na výtvarné zájmové činnosti, hudební zájmové činnosti a literárně-dramatické zájmové činnosti.²⁰

Mezi výtvarné zájmové činnosti patří využití různých výtvarných technik (malba, kresba, grafické techniky, modelování), práce s výtvarnými prostředky spojená s experimentováním (hry s barvou, dekorativní práce), poznávání a chápání výtvarného umění (návštěvy výstav, studium literatury o výtvarném umění) a v neposlední řadě kultura chování, stolování a oblékání.²¹

Hudební zájmové činnosti jsou sborový a sólový zpěv, hudební a hudebně-pohybové hry, hra na hudební nástroje, poslech živé i reprodukováné hudby, obsluha hudební a zvukové techniky a studium

¹⁸ PÁVKOVÁ, J. et al. *Pedagogika volného času : Teorie, praxe a perspektivy mimoškolní výchovy a zařízení volného času*. s.109 - 111

¹⁹ tamtéž

²⁰ tamtéž

²¹ tamtéž

života hudebních umělců a jejich děl.²²

Do literárně-dramatických zájmových činností patří četba, reprodukce (vypravování, přednes, dramatizace), pokusy o literární a dramatickou tvorbu a návštěvy kulturních představení (divadlo, kino, besedy s umělci).²³

3.1.5 tělovýchovné, sportovní a turistické zájmové činnosti

Tyto aktivity napomáhají ke zvyšování fyzické kondice mládeže a utužují přátelské vztahy v kolektivu. Vzhledem ke stále se zhoršující fyzické zdatnosti mládeže jsou tyto činnosti pro rozvoj mladé generace velmi důležité. Bohužel zájem o ně stále klesá, což způsobuje nezájem o aktivní pohyb i později v dospělosti jedince. Mladí lidé mívají často špatný vzor ve svých rodičích a svém blízkém okolí. Mnoho středoškoláků ale sporty aktivně provozuje. Někdy proto, že je to opravdu baví, někdy proto, že si to přejí jejich rodiče a někteří se snaží napodobovat své sportovní vzory. Mezi tělovýchovné aktivity patří všechny druhy sportů, tradiční i nové a takřka neznámé (aikido, lakros, frisbee atd.). Mnoho z těchto disciplín nelze provozovat individuálně. Zájemci o ně musí využívat nabídku zájmových a sportovních organizací a klubů. Specifickou zájmovou činností je turistika, kde se prolínají různé formy zájmů (pohyb, poznávání zajímavých míst, pobyt v přírodě, upevňování vztahů v kolektivu). Okruhy tělovýchovných, sportovních a turistických zájmových činností jsou kondiční cvičení s náčiním i bez něj, průpravná a zdravotní cvičení, gymnastika, akrobacie, atletika, pohybové hry, sezónní sporty, letní i zimní, pěší turistika, cykloturistika, návštěvy sportovních utkání a soutěží, branné sporty a studium sportovních statistik a zpráv.²⁴

²² PÁVKOVÁ, J. et al. *Pedagogika volného času : Teorie, praxe a perspektivy mimoškolní výchovy a zařízení volného času*. s.41 - 45

²³ tamtéž

²⁴ tamtéž

3.2 Funkce zájmových činností

Zájmy a zájmové činnosti se v životě každého jedince postupně vyvíjejí. V předškolním a mladším školním věku ještě nebývají vyhraněny a proto je třeba obsah zájmových činností a prostředí, ve kterém jsou vykonávány, obměňovat. Tato změna je nutná, aby nedocházelo ke stereotypu a ke ztrátě zájmu o tyto činnosti. V podstatě lze říci, že se děti v tomto věku věnují činnosti, která je jim předkládána. Bývá ovšem obvyklé, že u těchto dobrovolných činností dlouho nevydrží.

U středoškolské mládeže již dochází ke snaze o vlastní výběr zájmových činností. Názory a přání rodičů bývají odsunuty do pozadí. Někdy jde o pouhou revoltu, jindy již má takto mladý člověk vyhraněný názor a jde si za svým cílem. Dospívající prožívají své zájmy velmi intenzivně. Z tohoto důvodu je třeba tyto zájmy podněcovat, rozvíjet a usměrňovat. Podněcování, rozvíjení a usměrňování zájmových činností je důležitým předpokladem profesní orientace a flexibility jedince. Hodnotné a kvalitní zájmové činnosti by měly být trvalé a měly by člověka provázet po celý život.

Zájmové činnosti ovlivňují vývoj jedince v několika směrech, mají tedy několik funkcí.

Biologický vývoj mládeže je ovlivněn především pohybovými aktivitami. Mezi ně patří různé druhy sportů, které napomáhají k rozvoji tělesné schránky a působí i na charakterové vlastnosti (vytrvalost, přesnost, rychlost). Důležitou složkou pohybových aktivit je i otužování organismu, které působí jako prevence před různými chorobami.²⁵

Zájmové činnosti také ovlivňují rozvoj poznávacích procesů (vnímání, paměť, představivost, fantazii, myšlení, řeč). Při provozování zájmových aktivit jedinci získávají nové znalosti, učí se využívat teoretické poznatky v praxi, učí se samostatně plánovat svoji činnost a řešit stále složitější problémy. Při překonávání různých překážek jsou nuceni si stanovit určitý postup a vyhodnotit splnění úkolů.²⁶

²⁵ VÁŽANSKÝ, Mojmír, SMÉKAL, Vladimír. *Základy pedagogiky volného času. S 84 - 100*

²⁶ tamtéž

Všechny zájmové činnosti umožňují prožití kladných citů a mladý člověk se při nich odreaguje od citů negativních. Člověk prožívá příjemné pocity z výkonu činností, pro které se rozhodl zcela dobrovolně na základě svých přání. Mnoho zájmových činností je vykonáváno ve skupině. Na základě společných zájmů v této skupině se upevňují pozitivní sociální vztahy.²⁷

Zájmové činnosti podněcují samostatnost, tvořivost a zdravou společenskou aktivitu. Jedinci se také díky nim učí účelně využívat svůj volný čas a přispívají k jejich aktivnímu zapojení do společenského života v dospělosti. Zájmová činnost tedy plní funkci výchovnou, vzdělávací a zdravotně-hygienickou. Zájmové činnosti rozvíjí celou osobnost.²⁸

3.3 Organizační formy zájmových činností

Zájmová činnost je nabízena různými zařízeními pro trávení volného času. Může být buď pravidelná nebo příležitostná. Mezi pravidelné patří zejména činnost v zájmových útvarech, jako jsou kroužky, soubory, kluby a oddíly. Příležitostná zájmová činnost zahrnuje exkurze, besedy, vycházky, expedice, soutěže, olympiády atd.

Volnočasová zařízení nabízejí skupinové činnosti a činnosti pro individuální uspokojení zájmů. Do skupinových činností patří opět kroužky, soubory, kluby a oddíly. Individuální činnosti jsou nabízeny jako spontánní aktivity v různých střediscích pro volný čas mládeže.

Další formou zájmových činností je forma hromadná. Sem patří například festivaly, různé slavnosti a hromadné sportovní akce.

Zájmová činnost bývá nabízena v organizované a spontánní formě. V organizované formě je činnost pod určitým vedením, zpravidla pedagogickým. Dalším znakem organizované zájmové aktivity je přesné stanovení místa konání, začátku a konce. Spontánní aktivity jsou bez vedení nebo dozoru a jsou časově i místně neomezeny. Mezi spontánní aktivity patří např. činnosti v herně, čítárně, internetové učebně a na různých venkovních hřištích.

²⁷ VÁŽANSKÝ, Mojmir, SMÉKAL, Vladimír. *Základy pedagogiky volného času. S 84 - 100*

²⁸ tamtéž

Zájmové činnosti dle druhu aktivity dále dělíme na receptivní a aktivně tvořivé. V případě receptivních činností se jedinec účastní jako divák. Jsou to činnosti jako návštěva kina, návštěvy různých koncertů, výstav, sledování rozhlasu a televize. Divák je tedy v podstatě pasivním konzumentem. Naopak u aktivně tvořivých činností se jedinec podílí na činnosti v nějakém zájmovém útvaru nebo zařízení. Může jít i o aktivní individuální činnost. Jako příklady lze uvést různé besedy, soutěže a sportovní turnaje.

3.4 Prostředí a jeho vliv na zájmovou činnost

Prostředí je vše, co člověka obklopuje. Je to určitý prostor a jsou to také všechny předměty a jevy, které existují nezávisle na vědomí jedince. Vše toto ovlivňuje život člověka a podporuje jeho vývoj. Prostředí ovlivňuje osobnost člověka velmi všestranně. Nejedná se pouze o životní prostředí, které jedince ovlivňuje spíše po zdravotní a biologické stránce. Jsou to i všechny vjemy, zkušenosti a v neposlední řadě je ovlivňován lidmi, kterými je obklopen.

Kraus popisuje prostředí jako historicky se utvářející systém vztahů mezi lidskou společností a přírodou. Prostředí podle něj vytváří podmínky pro život. Podle velikosti se dělí prostředí na makroprostředí, regionální prostředí a mikroprostředí. Makroprostředí je prostor, ve kterém žije celá společnost. Regionální prostředí je prostor, který obývá určitá sociální skupina a je teritoriálně ohraničeno. Mikroprostředí je prostor, ve kterém pobývá určitý jedinec. Podle povahy činností se prostředí dělí na pracovní, rekreační a obytné. Podle charakteru lze rozlišovat prostředí přírodní, společenské a kulturní. Podle povahy teritoria se dělí prostředí na venkovské, městské a velkoměstské.²⁹

V každém z uvedených prostředí žijí lidé různých věkových kategorií a mezi nimi i středoškolská mládež. Na všechny obyvatele a jejich činnosti pracovní i zájmové působí prostředí různými vlivy. Také zájmové činnosti jsou ovlivňovány. Jedním z významných vlivů je velikost sídla, ve kterém

²⁹ KRAUS, Blahoslav. *Sociální aspekty výchovy*. s. 21 - 23

středoškolská mládež žije. Ve výhodě jsou studenti, kteří žijí ve městech. Zájmová činnost je jim totiž nabízena v místě trvalého bydliště a tak za ní nemusí dojíždět. Při dnešních vysokých cenách dopravy to přináší rodičům středoškoláků velkou úsporu. Při dojíždění je dalším problémem bezpečnost. Další velkou výhodou měst je větší nabídka a rozmanitost zájmových činností. Na vesnicích se totiž uvedené věkové skupině často nabízí jen některé druhy sportu jako fotbal nebo požární sport. Ovšem život ve městě má z tohoto pohledu i některé nevýhody. Jedná se zejména o anonymitu obyvatel, chladnější mezilidské vztahy a špatná kontrola ze strany rodičů. Mladí lidé ve městě často přejímají konzumní způsob života, který vidí nejen u svých rodičů, ale denně takřka všude kolem sebe. Tento způsob života vede k tomu, že místo plnohodnotné zájmové činnosti dávají přednost různým aktivitám, které lze označit jako sociálně nežádoucí jevy. Jedná se zejména o šikanu, různé formy sebepoškozování, kouření, konzumace alkoholických nápojů a nealkoholových drog a vandalismus. Specifickým prostředím jsou městská sídliště. Zde se popsané negativní jevy objevují nejčastěji. Nevýhodami venkova jsou nižší nabídka a kvalita všech služeb včetně zájmových činností, často nevýhodná poloha sídla vzhledem k dopravní obslužnosti a malý počet spolubydlících a tím i omezený počet sociálních kontaktů. Vzhledem ke špatné dopravní obslužnosti prostředky hromadné dopravy přibývá na venkově automobilů a tím se zvyšuje mobilita jejich obyvatel. Mladí lidé mají lepší podmínky pro dojíždění za zájmovou činností do měst, což ovšem zvyšuje jejich finanční a časové náklady. Mladým lidem na venkově také pomáhá velký rozmach komunikačních technologií, zejména mobilních telefonů a internetu. Tyto technologie rozšiřují komunikaci mládeže se svými vrstevníky a některým se stávají zájmovou aktivitou jako takovou.

4 Poskytovatelé zájmových činností v současnosti

V současné době zajišťuje nabídku zájmových činností pro středoškolskou mládež mnoho subjektů. Ty se dělí na dvě hlavní oblasti, je to oblast řízená státem a oblast nevládní. Do oblasti řízené státem patří školy a školská zařízení a zařízení zabývající se rozvojem zájmů mládeže, zejména Domy dětí a mládeže. Nevládní oblast sdružuje různá místní zařízení, občanská sdružení a soukromé subjekty. Některé ze soukromých subjektů pracují na komerční bázi v oblastech jazykového vzdělávání, pohybových a tanečních aktivit. Mezi ně patří například fitness centra, jazykové školy, pohybová studia a různá zábavní střediska. Občanská sdružení zřizují různé kluby, ve kterých nabízejí mládeži výběr z množství kroužků různého zaměření. V některých klubech převažuje nabídka spontánních aktivit. Jsou to zejména tzv. nízkoprahové kluby. Princip nízkoprahovosti spočívá v tom, že mladý člověk nemusí být nikde registrován, ani nikam docházet pravidelně. Klub tedy navštěvuje pouze v okamžiku pocitu nudy, nebo pokud vyžaduje psychologickou pomoc. Všechny nabízené zájmové činnosti v nízkoprahových klubech slouží i jako prevence proti sociálně nežádoucím jevům. Spontánní činnosti vykonávané v takovém zařízení jsou bezplatné. Typickými poskytovateli takových služeb jsou Česká diecézní charita a Salesiánský řád.

Důležitým rádčem a koordinátorem jsou nově zřizovaná Informační centra mládeže (ICM). Tato centra poskytují mládeži důležité informace o vzdělávání, o zájmových aktivitách v daném regionu, o cestování a poskytují i poradenství v oblasti sociálně nežádoucích jevů. Poskytují také poradenství o EU a jejích programech pro mládež.

5 Nabídka zájmových činností pro středoškolskou mládež ve městě Třebíč

5. 1 Město Třebíč

Okresní město Třebíč se nachází v jihovýchodní části kraje Vysočina. Leží na řece Jihlavě ve vzdálenosti 30 km od krajského města Jihlavy a 56 km od města Brna. Třebíč se rozkládá na obou březích řeky Jihlavy v 60 m hlubokém údolí a jeho úbočích. Město leží v nadmořské výšce od 392 do 503 m.n.m. Rozkládá se na ploše 56 km² a je členěno na 17 městských částí. K roku 2009 žilo na území města 38678 obyvatel, z toho 3924 ve věku 15 – 18 let, což činí 10,1% obyvatelstva.³⁰

První písemné zmínky o Třebíči se objevily v Kosmově kronice české, kde se zmiňuje o Třebečském lese. Ten byl pravděpodobně nazván po místě zvaném třeby, což bylo obětiště pohanským bohům. V roce 1260 zde byla postavena bazilika. První písemná zmínka o Třebíči jako o sídle pochází z roku 1277. V roce 1335 byla Třebíč oficiálně povýšena na město. Za husitských válek při tažení uherského krále Matyáše Korvína proti vojskům Jiřího z Poděbrad bylo město v roce 1468 zcela vypáleno a zpusťeno. Poté bylo znovu postupně stavěno a zvelebováno. V roce 1830 zasáhla město největší zaznamenaná povodeň a v roce 1832 zasáhla obyvatelstvo vlna cholery. V roce 1863 byla v Třebíči otevřena první spořitelna, v roce 1871 kulturní stánek Národní dům a v téže roce gymnázium, na kterém se od roku 1873 začalo vyučovat v češtině. V roce 1879 byly založeny první velké průmyslové podniky. Byla to sodovkárna ZON, která se pod původním názvem dochovala dodnes. Dalším velkým podnikem byla obuvnická továrna Budischowský, kterou ve 30.létech 20.století zakoupil Tomáš Baťa a vybudoval pro své zaměstnance typické městečko z neomítnutých cihelných domků, které se nápadně podobá dělnické kolonii ve Zlíně.

³⁰ Český statistický úřad. [online]. [cit. 2010-01-21]. Dostupný z WWW: <<http://www.czso>>.

Velkou stopu v historii i tváři města zanechala židovská komunita. Ta se v Třebíči postupně usazovala, neboť zde nebyla perzekuována pro své náboženství. V 17. století zde vzniklo rozsáhlé židovské ghetto. V období 2. světové války byla většina obyvatel tohoto gheta odvečena do koncentračních táborů a zde povražděna. Tvář této časti města zůstala v období totality téměř nedotčena, protože se jednalo o nepříliš lukrativní lokalitu pro výstavbu. Jsou zde křivolaké uličky, původní domy, klenuté průchody a mnoho dalších typických prvků židovské architektury. Díky tomu zůstala velká část domů zachována v původním stavu a tak v roce 2003 bylo židovské ghetto zapsáno na seznam světového dědictví UNESCO spolu s bazilikou sv. Prokopa, ve které dne s sídlí Muzeum Vysočiny Třebíč.

Třebíč je také sídlem několika škol různých typů. Sídlí zde 1 soukromá vysoká škola, 2 gymnázia, 4 odborné školy, 1 hotelová škola, 1 ekonomická škola a 1 soukromá střední škola. Ze středních škol jsou to Gymnázium Třebíč, Katolické gymnázium Třebíč, Střední průmyslová škola Třebíč, Obchodní akademie Dr. Albína Bráfa, Vyšší odborná škola a střední škola veterinární, zemědělská a zdravotnická Třebíč, Hotelová škola Třebíč, Střední škola stavební v Třebíči, Střední škola řemesel v Třebíči a Soukromá střední odborná škola a střední odborné učiliště v Třebíči.³¹

5.2 Střední školy

Nabídka zájmových činností na středních školách se v poslední době stále více zužuje. O zájmovou činnost je stále menší zájem ze strany žáků. Je to dáno částečně také tím, že na středních školách a odborných učilištích je velký počet dojíždějících žáků a těm je při současném omezování spojů takřka znemožněno se těchto aktivit účastnit.

³¹ Město Třebíč [online]. [cit. 2010-01-21]. Dostupný z WWW: <<http://www.trebic.cz>>.

5.2.1 Gymnázium Třebíč

Na třebíčském gymnáziu jsou nabízeny zájmové činnosti formou kroužků. Tyto kroužky jsou rozděleny na humanitní, přírodovědné a tělovýchovné.

Do humanitních kroužků je možno zařadit olympiády v anglickém, německém, francouzském a ruském jazyce. Dále škola nabízí kroužky recitační, pěvecký, redakci školního časopisu *Zvonek* a kroužek videodějepisů. Kroužky jazykových olympiád jsou pořádány nepravidelně v průběhu celého školního roku. Celková kapacita kroužku u olympiády v anglickém jazyce činí 70 studentů, u olympiády v německém jazyce 15 studentů, u olympiády ve francouzském jazyce 5 studentů a v ruském jazyce 6 studentů. Recitační kroužek je pořádán také nepravidelně dle potřeby vystoupení jeho členů na různých kulturních akcích školy i regionu. Kapacita kroužku je 10 studentů. Redakční rada školního studentského časopisu *Zvonek* se schází pravidelně každý pátek v době od 9.40 do 10.00 hodin a tvoří ji 8 studentů školy. Schůzky pěveckého sboru jsou vždy ve čtvrtek v době od 14.30 do 16.00 hodin. Pěvecký sbor má kapacitu 15 studentů. Kroužek videodějepisů se koná vždy první středu v měsíci v době od 14.45 do 18.00 hodin a má kapacitu 30 studentů.

Mezi přírodovědné kroužky patří olympiáda v matematice, olympiáda ve fyzice, astronomická olympiáda, chemická olympiáda a ekologická olympiáda. Činnost těchto kroužků je opět nepravidelná v průběhu celého školního roku a celková kapacita všech těchto kroužků činí 160 žáků.

Mezi nejvíce oblíbené patří kroužky tělovýchovné. Jsou to kroužky florbalový, kroužek sebeobrany, kroužek posilování, odbíjená – hoši, kopaná, basketbal – dívky, stolní tenis, orientační běh a triatlon. Florbalový kroužek se koná ve středu od 6.30 do 7.30 hod. a má kapacitu 15 chlapců. Kroužek sebeobrany se koná v úterý od 6.40 do 7.40 hod. a má kapacitu 8 žáků. Kroužek posilování se koná v pondělí, ve středu a v pátek, vždy od 6.40 do 7.40 hod. Jeho kapacita činí 10 žáků. Fotbalový kroužek se koná ve čtvrtek od 6.30 do 7.45 a má kapacitu 15 chlapců. Kroužek stolního tenisu se koná ve středu a ve čtvrtek od 6.45

do 7.45 hod. a má kapacitu 8 studentů. Kroužek orientačního běhu se koná ve středu od 16.00 do 17.00 hod. a má kapacitu 10 studentů. Kroužek triatlonu se koná průběžně , nepravidelně a jeho kapacita činí 10 žáků. Kroužky odbíjená – hoši a basketbal – dívky nejsou v současné době pro malý zájem provozovány.

Všechny uvedené aktivity jsou pro žáky gymnázia bezplatné.³²

5.2.2 Obchodní akademie Dr. Albína Bráfa Třebíč

V uvedené škole jsou studentům a studentkám nabízeny tyto zájmové činnosti: kroužek písemné a elektronické komunikace, pěvecký kroužek Akáda a sportovní kroužky volejbal, přespolní běh, kopaná, plavání, florbal alyžování. Kroužek písemné a elektronické komunikace se schází v úterý a ve čtvrtek vždy 7. vyučovací hodinu. Převážně děvčata zde trénují na různé soutěže a přebory ve psaní na PC a připravují se zde na státní zkoušku z tohoto oboru. Pěvecký kroužek Akáda vystupuje při různých výročích a oslavách školy i města. Každoročně pořádá předvánoční koncert pro veřejnost v Zadní synagoze židovského gheta. Sportovní kroužky se scházejí a bývají naplněny dle aktuálního zájmu studentů. Všechny tyto aktivity jsou pro studenty OA bezplatné.³³

5.2.3 Střední průmyslová škola Třebíč

Střední průmyslová škola Třebíč, která vznikla spojením Střední průmyslové školy strojní a Středního odborného učiliště elektrotechnického nabízí studentům některé zájmové aktivity. Koordinátorem nabídky a organizace zájmových aktivit je školní senát Ejedan. Ten pro žáky pořádá zájezdy na veletrhy příbuzných oborů, exkurze do podniků a je pořadatelem pravidelného školního plesu. Studentský senát Ejedan úzce spolupracuje Třebíčským centrem o.s.. Studenti SPŠ každoročně pomáhají připravovat Olympiádu pro rodiny.

³² Gymnázium Třebíč [online]. [cit. 2010-01-21]. Dostupný z WWW: <<http://gtr.cz>>.

³³ Obchodní akademie Dr. Albína Bráfa Třebíč . [online]. [cit. 2010-01-21]. Dostupný z WWW: <<http://www.oatrebic.cz>>.

Jedná se o různé hry a soutěže pro lidi obou pohlaví a různého věku. Ve škole také pracují sportovní kroužky kopané a volejbalu. Každoročně v období letních prázdnin pořádá škola adaptační týdenní pobyty žáků nastupujících v září do 1. ročníku. Žáci se zde navzájem seznamují a tato aktivita napomáhá ke stmelení kolektivu. Veškeré zájmové aktivity pro studenty školy jsou bezplatné.³⁴

5.2.4 Hotelová škola Třebíč

Hotelová škola nabízí svým studentům 5 zájmových aktivit. Jsou to kroužky volejbalu, basketbalu, kroužek společenských tanců, kroužek fitness a divadelní kroužek. Kroužky basketbalu a volejbalu jsou organizovány současně každé úterý od 20.00 do 21.00 hodin v tělocvičně gymnázia. Kroužek společenských tanců probíhá každý čtvrtek v době od 14.30 do 16.30 hodin, kapacita kroužku je 20 studentů a studentek. Kroužek posilování a fitness se koná v úterý a ve čtvrtek v době od 16.00 do 17.00 hodin a kapacita kroužku je 10 osob. Členové divadelního kroužku hrají v tzv. Malém divadélku. Jedná se o cca 15 – 20 členů v závislosti na nastudované hře. Všechny aktivity jsou opět pro studenty školy bezplatné.

5.2.5 Střední zemědělská, zdravotní a veterinární škola Třebíč

Tato škola zajišťuje pro své studenty několik zájmových kroužků. Některé z těchto kroužků jsou velmi specifické. Jedná se o kroužky biochemie, chemie, jezdeckví, pěvecký sbor a klub spolupráce s městskou policií. V kroužku biochemie si zájemci rozšiřují obzory v této disciplíně a jsou jim přístupné školní laboratoře, kde si mohou pod vedením odborníka vyzkoušet postupy, které jim nenabízejí školní osnovy. Tento kroužek probíhá vždy v úterý v době od 7.00 do 8.00 hodin a jeho kapacita je 6 žáků. Podobnou činnost nabízí i kroužek chemie, který je pořádán vždy v pondělí ve stejných časech a jehož kapacita činí 20 studentů. Velmi

³⁴ Střední průmyslová škola Třebíč [online]. [cit. 2010-01-21]. Dostupný z WWW: <<http://www.spst.cz>>.

oblíbeným kroužkem je kroužek jezdecký. Žáci se zde učí nejen technikám jízdy na koních, ale učí se i o zvířata správně pečovat. Kroužek probíhá denně v časech od 15.00 do 18.00 hodina jeho kapacita je 10 žáků. I přes svou časovou náročnost je kroužek velmi oblíben a zájem převyšuje jeho kapacitu. Pěvecký sbor se schází každou středu od 15.00 do 18.00 hodin a jeho kapacita je 15 členů. Posledním kroužkem na této škole je klub spolupráce s městskou policií. Členové tohoto kroužku se detailně seznamují s prací městské policie a pravidelně se účastní i některých preventivních policejních akcí. Klub se schází každý čtvrtek v době od 14.00 do 16.00 hodin a jeho kapacita je neomezená. Všechny uvedené aktivity jsou pro studenty SZŠT bezplatné.³⁵

5.2.6 Střední škola stavební Třebíč

Tato škola v rámci nabídky zájmových činností pro své žáky provozuje pouze několik sportovních kroužků. Jedná se o malou kopanou, stolní tenis, tenis a florbal. Družstva uvedených sportů nejsou přihlášena do žádných regionálních přeborů, zúčastňují se pouze soutěží mezi třebíčskými školami.

1.1.1 Katolické gymnázium

Na Katolickém gymnáziu všechny zájmové činnosti pro studenty organizuje studentský klub Halahoj – klub přátel Jaroslava Foglara. Tento klub nabízí pravidelné činnosti, jednorázové akce a letní tábory. Pravidelné činnosti probíhají v klubovně Halahoje zvané Domeček. Jedná se o čajovnu, která je otevřena v úterý od 18.00 do 21.00 hodin a v pátek v době od 18.00 do 23.00 hod. Další pravidelnou činností je herna, která je studentům přístupná ve stejné dny a stejné časy a dále taneční kroužek, který se koná v pondělí a ve čtvrtek v době od 17.00 do 21.00 hod. Halahoj dále disponuje mobilním lanovým centrem, půjčovnou kánoí a vodáckého vybavení.

³⁵ Vyšší odborná škola a Střední škola veterinární, zemědělská a zdravotnická Třebíč. [online]. [cit. 2010-01-21]. Dostupný z WWW: <<http://www.szstrebic.cz>>.

Všechny tyto zájmové aktivity jsou bezplatné a jsou přístupné i studentům ostatních středních škol. Každoročně v době letních prázdnin klub organizuje 3 letní tábory pro středoškolskou mládež. Jedná se o cyklistický putovní tábor Našlápnuto – kola útočí, putovní tábor Detiv a dobrodružný tábor Svítí ti baterka? Všechny tyto tábory jsou určeny věkové kategorii od 16 do 19 let, trvají 10 dní a jejich cena shodně činí 1900 Kč.³⁶

1.2 Základní umělecká škola Třebíč

Základní umělecká škola v Třebíči má dlouholetou tradici. Od roku 2000 je právním subjektem. Jejím zřizovatelem je město Třebíč. Škola nabízí zájmovou činnost formou výuky ve čtyřech oborech. Jsou to obory hudební, výtvarný, taneční a literárně dramatický. Největší je hudební obor, kde se vyučuje hra na 27 hudebních nástrojů. O výuku se celkem stará ve všech oborech 52 pedagogů. Výuka v umělecké škole je rozdělena na přípravný ročník, 1.cyklus, který trvá 4-7 let a 2.cyklus, který trvá 4 roky. Do základní umělecké školy tak dochází na výuku i středoškolská mládež. Ve škole neprobíhá pouze výuka. Žáci hudebního oboru například vystupují na soutěžích a přehlídkách se svou dechovou hudbou. Žáci oboru tanečního tančí a zpívají ve školním folklórním souboru Bajdyš. Příspěvek jednotlivého žáka na školní rok činí 6000 Kč.³⁷

5.4 Sportovní kluby

V Třebíči má i přes její nevelkou rozlohu (myšleno na podmínky okresních měst) a počet obyvatel sídlo poměrně velký počet klubů různých sportovních odvětví.

Většina těchto sportovních klubů se zabývá i prací s mládeží. Jsou tedy poskytovateli zájmových aktivit pro děti i mládež. Práce s mládeží má

³⁶ Halahoj Třebíč [online]. [cit. 2010-01-21]. Dostupný z WWW: <<http://www.halahoj.org>>.

³⁷ Základní umělecká škola Třebíč [online]. [cit. 2010-01-21]. Dostupný z WWW: <<http://www.zus-trebic.cz>>.

u sportovních organizací bohatou tradici. Ta pramení z potřeby vychovávat vlastní nástupce a udržovat tradici a dobré jméno klubu.

Dalším důvodem je i současná ekonomická situace. Ve městě byl do roku 1989 poměrně rozšířen průmysl. Po tomto datu nastal velký útlum ve výrobě zdejších podniků a poté k uzavření největších z nich. Jednalo se zejména o Elitex Třebíč vyrábějící pletací stroje a Bopo Třebíč, kde se dlouhá léta vyráběly boty a ponožky. Oba tyto závody přispívaly nemalými finančními prostředky na chod sportovních klubů nesoucích jejich jméno. S uzavřením továren došlo k nedostatku peněz na chod tělovýchovných jednot a tím i na sportovní vyžití mládeže. Opačným efektem je ovšem skutečnost, že se především klubům kopané a ledního hokeje nedostává finančních prostředků na nákupy a mzdy kvalitních cizích hráčů a tak práce s mládeží opět velmi nabývá na významu. Mnohé kluby také získávají různé dotace od svazů a kraje Vysočina. I tyto finance ale většinou bývají podmíněny existencí dorosteneckých družstev.

5.4.1 Třebíč Nuclears

Tento klub je dobrovolným sdružením občanů. Počátek jeho činnosti se datuje do roku 1984, kdy se parta nadšenců začala věnovat doté doby u nás neznámým sportům baseballu a softbalu. Z počátku vznikla pouze družstva dospělých mužů a žen, ale již v roce 1987 vzniká první mládežnické družstvo kadetů. V tomto družstvu jsou organizováni chlapci ve věku 14 – 18 let. Klub se od počátku své existence potýkal s řadou problémů, hlavně finančních. V Třebíči také neexistovalo regulérní hřiště pro tyto sporty. Členové všech družstev odpracovali ve svém volnu stovky brigádnických hodin a vznikl první baseballový stadion u rybníka Zámeč. Od roku 2005 klub sídlí na Znojenské ulici, kde si jeho členové za finanční podpory města Třebíče přebudovali pro své potřeby bývalý fotbalový stadion Rudé hvězdy Třebíč.

V současné době je v klubu Třebíč Nuclears registrováno 147 členů v 6 družstvech. Jedná se o družstva muži A, muži B, ženy, mladší kadeti, starší kadeti a kadetky.

Starší kadeti

Družstvo starších kadetů má v současné době 18 aktivních členů. Jedná se o chlapce věku 15 – 18 let.

Věkové složení družstva: 15 let 8 chlapců,
16 let 5 chlapců,
17 let 3 chlapci,
18 let 2 chlapci.

Z celkového počtu 18 hráčů jich 14 navštěvuje střední školu s maturitou a 4 jsou žáky středních odborných učilišť.

Největším sportovním úspěchem výběru kadetů bylo 1.místo na mistrovství ČR kadetů v baseballu v roce 2008. V sezóně 2009 družstvo hrálo oblastní přebor jižní Moravy, který vyhrálo.

Časová dotace:	Pondělí	19.00 – 20.30 hod.
	Středa	17.30 – 19.00 hod.
	Sobota	zápasy (v sezóně)

Kadetky

Družstvo kadetek sdružuje 24 děvčat stejné věkové kategorie jako u starších kadetů.

Věkové složení družstva: 15 let 9 dívek,
16 let 8 dívek,
17 let 4 dívky,
18 let 3 dívky.

Z celkového počtu 24 hráček je 18 studentek středních škol s maturitou a 6 jich navštěvuje střední odborné učiliště.

Největším sportovním úspěchem družstva kadetek je umístění v sezóně 2009, kdy stejně jako starší kadeti vyhrálo oblastní přebor jižní Moravy.

Časová dotace:	Pondělí:	19.00 – 20.30 hod.
	Středa:	17.00 – 19.30 hod.
	Pátek:	18.00 – 19.30 hod.
	Neděle:	zápasy (v sezóně)

Roční rozpočet obou mládežnických družstev činí cca 100.000 Kč. Hlavními zdroji financování jsou dotace od města Třebíč, fond kraje Vysočina Sport pro všechny, sponzoři, velkoplošné reklamy umístěné na oplocení stadionu a v neposlední řadě členské příspěvky jednotlivých hráčů. U středoškolské mládeže se samozřejmě jedná o příspěvky rodičů, které v daném případě činí 4.500 Kč na sezónu.

5.4.2 TJ Třebíč – basketbal

Basketbalový oddíl při TJ Třebíč byl založen v roce 1970 a od samého založení zde fungovalo vedle družstva dospělých mužů také dorostenecké družstvo chlapců. Jednalo se o skupinu mládeže ve věku 14 – 17 let.

V současné době je v klubu registrováno celkem 68 aktivních hráčů, z toho 30 dorostenců ve věku 16 – 18 let.

Věkové složení mužstva: 16 let 7 chlapců,
17 let 16 chlapců,
18 let 7 chlapců.

Z celkového počtu 30 hráčů jich 20 studuje střední školu s maturitou a 10 střední odborné učiliště.

Největším dosažená výkonnostní úroveň družstva v jeho historii byl oblastní přebor. I v současné době hraje družstvo dorostu oblastní přebor jižní Moravy, což je třetí nejvyšší soutěž dorostu v ČR.

Časová dotace zájmové aktivity: Úterý: 17.00 – 18.30 hod.
Středa : 17.00 – 18.30 hod.
Pátek: 17.00 – 18.30 hod.
Sobota: utkání
Neděle: utkání

Roční rozpočet na činnost družstva dorostu činí cca 60.000 Kč. Hlavní zdroje financování rozpočtu jsou dotace od ČSTV, drobní sponzoři a roční členské příspěvky rodičů hráčů, které činí 2.500 Kč.

5.4.3 TJ OA Třebíč – volejbal

Volejbalový klub v Třebíči byl založen v roce 1981 pod názvem TJ Spartak Třebíč a v témže roce také vzniklo dorostenecké dívčí družstvo. Pod názvem Spartak Třebíč existoval klub v letech 1981 – 1986, kdy došlo k přejmenování na Rudou hvězdu Třebíč. Tento název klub používal do roku 1990, kdy byl přejmenován po místní obchodní akademii na TJ OA Třebíč. Jak napovídá současný název klubu, je úzce spjat s místní obchodní akademií Dr. Albína Bráfa. Většina hráček družstev kadetek a juniorek je totiž studentkami zmíněné střední školy a jejich trenéři jsou zároveň učiteli na této škole. Na obchodní akademii jsou zřízeny sportovní třídy, do kterých jsou zařazovány hráčky s nejvyšší výkonností. Tyto třídy mají rozšířenou hodinovou dotaci tělesné výchovy (každodenní dopolední tréninky) a odpolední tréninky a zápasy jsou provozovány jako zájmová činnost.

V současnosti je v klubu registrováno 174 hráček. Z tohoto počtu je 80 dívek, které hrají v družstvech kadetek a juniorek.

Věkové složení: 15 let 47 dívek,
 16 let 14 dívek,
 17 let 12 dívek,
 18 let 7 dívek,

Z celkového počtu 80 hráček obou družstev pouze 7 nestuduje na obchodní akademii v Třebíči.

Nejvyšší dosažená výkonnostní úroveň obou družstev je 1. liga ČR kadetek a 1.liga ČR juniorek. V současné době hrají kadetky nejvyšší soutěž 1.ligu ČR kadetek a juniorky hrají krajský přebor kraje Vysočina.

Časová dotace zájmové aktivity: Pondělí: 16.00 – 18.00 hod.
 Středa: 16.00 – 18.00 hod.
 Čtvrtek: 16.00 – 18.00 hod.
 Pátek: 16.30 – 18.00 hod.
 Sobota: soutěžní utkání
 Neděle: soutěžní utkání

Roční rozpočet na družstvo kadetek a družstvo juniorek se pohybuje kolem 120.000 Kč. Hlavními zdroji financování jsou sponzoři a oddílové členské příspěvky. Roční členský příspěvek rodičů hráček činí 3.300 Kč.

5.4.4 Horácký fotbalový klub Třebíč

Fotbalový klub v Třebíči vznikl v roce 1910 pod názvem DSK Třebíč. Pod tímto názvem existoval do roku 1932, kdy byl přejmenován na Slavii Třebíč. V roce 1936 vznikl v městské části Borovina, kde stál Baťův závod na výrobu obuvi, druhý fotbalový klub BoPo Třebíč. Mezi oběma kluby existovala po celou dobu jejich působení velká rivalita. V roce 2001 bylo rozhodnuto o sloučení obou klubů z ekonomických důvodů a z důvodu zajištění lepších podmínek pro práci s mládeží. Sloučením obou klubů vznikl Horácký fotbalový klub Třebíč, který působí dodnes.

Vznik mládežnického fotbalu se datuje do roku 1945, kdy ve Slavii Třebíč vzniklo první dorostenecké družstvo.

V současné době je v HFK registrováno 180 fotbalistů, z toho 56 ve 4 dorosteneckých družstvech.

Věkové složení: 15 let 11 chlapců,
 16 let 18 chlapců,
 17 let 11 chlapců,
 18 let 16 chlapců.

Z celkového počtu 56 dorosteneckých hráčů 48 studuje střední školu s maturitou a 8 navštěvuje střední odborné učiliště.

Nejvyšší dosažená výkonnostní úroveň dorosteneckých družstev je Moravskoslezská liga dorostu. V současné době hrají všechna čtyři družstva dorostu Moravskoslezskou divizi dorostu.

Časová dotace zájmové aktivity: Pondělí: 16.00 – 17.30 hod.
 Úterý: 16.00 – 17.30 hod.
 Čtvrtek: 16.00 – 17.30 hod.
 Pátek: 16.00 – 17.30 hod.
 Sobota: 10.00 – 12.00 hod.
 Neděle: soutěžní utkání

Roční rozpočet na činnost 4 dorosteneckých družstev se pohybuje kolem 900.000 Kč. Hlavními zdroji financování jsou dotace z MŠMT, ČMFS, města Třebíče, dary od drobných sponzorů a členské příspěvky od rodičů hráčů ve výši 3.000 Kč.

5.4.5 SK Horácká Slavia Třebíč

Hokejový klub Horácká Slavia Třebíč byl založen v roce 1928. Po dobu své existence vystřídal několik názvů jako Elektromontážní závody, Kovosvit, Spartak, Západosmoravské strojírný, Zetor B, Elitex a v roce 1990 se vrátil k původnímu názvu SK Horácká Slavia Třebíč. Od samotného vzniku klub pracoval s mládeží od žáků až po juniory. Klub vychoval mnoho známých a slavných hokejových osobností jako Vladimíra Bouzka, Oldřicha Válka, nebo Patrika Eliáše. V současné době klub provozuje 8 mládežnických družstev a družstvo dospělých. Studenti středních škol a učilišť jsou registrováni v družstvech staršího dorostu a juniorů. V družstvu staršího dorostu je registrováno 38 chlapců ve věku od 15 do 17 let. Příprava v tělocvičně nebo na ledě probíhá denně od pondělí do pátku v době od 17.00 do 19.00 hod. Družstvo staršího dorostu hraje 1.dorosteneckou ligu, což je 2. nejvyšší soutěž v ČR. V družstvu juniorů je registrováno 28 chlapců ve věku 16 – 20 let. Trénují denně od pondělí do pátku v čase 19.00 – 21.00 hod. Soutěžní utkání připadají na sobotu nebo neděli. Juniorské družstvo hraje Extraligu juniorů ČR, nejvyšší soutěž v ČR. Uvedená zájmová aktivita je velmi časově i finančně náročná. Roční příspěvek rodičů jednotlivých hráčů činí 15000 Kč.

5.5 Subjekty zřizované státem

5.5.1 Dům dětí a mládeže Třebíč

Dům dětí a mládeže Hrádek Třebíč je zařízením pro zájmové vzdělávání – příspěvková organizace, jejímž zřizovatelem je kraj

Vysočina. Je nástupnickou organizací po Pionýrském domu. Posláním DDM Hrádek Třebíč je širokou nabídkou atraktivních možností poskytovat každému zájemci aktivní trávení volného času a podporovat tak zdravý životní styl. Umožňovat zajímavé formy rekreace i odpočinku a přitom nenásilnou formou předávat mladé generaci znalosti a dovednosti nutné pro další praktický život. Školám a dalším subjektům pracujícím s dětmi a mládeží nabízet netradiční formy vzdělávání. Zajímavé zájmové činnosti zde najdou příslušníci všech věkových skupin dětí a mládeže.³⁸

V současné době DDM nabízí 60 kroužků z oblastí turistiky, sportu, přírodovědy, techniky a estetických oborů. Navštěvuje je na 700 členů všech věkových kategorií od předškolního věku po dospělé. Pro středoškolskou mládež nabízí DDM 11 kroužků a 3 letní tábory. Kroužek Angličtina pro dospělé je určen pro mladé lidi od věku 15 let. Kroužek je organizován 1x týdně dle domluvy a cena za školní rok činí 700 Kč. Kroužek historického šermu Páni z Rukštajna je určen osobám ve věku 16 let a starším. Činnost je organizována každou středu a cena činí 500 Kč za školní rok. Dále jsou zde organizovány sportovní kroužky Aikido, košíková a v zimním období biatlon, které jsou určena mládeži ve věku 15 – 18 let a jejich cena činí shodně 500 Kč za školní rok. Dalším zajímavým kroužkem je kroužek sebeobranu pro mládež ve věku 15 – 21 let. Kroužek je organizován každou neděli v době od 14.00 do 15.30hod. a jeho cena činí 600 Kč na 4 měsíce. DDM dále organizuje pro mládež ve věku 15 – 18 let kroužek country tanců, kroužek leteckých modelářů, keramický kroužek a kroužek výtvarných činností. Cena za kroužek a školní rok činí shodně 600 Kč. DDM v době letních prázdnin organizuje letní tábory. Tři z těchto táborů jsou určeny širší věkové skupině 10 - 18 let. Je to vodácký putovní tábor Vltava, sportovní tábor s netradičními sporty Skřípina a putovní turistický tábor Žďárské vrchy. Všechny tyto tábory mají shodnou délku 14 dní a cenu 2900 Kč.³⁹

³⁸ Dům dětí a mládeže Hrádek [online]. [cit. 2010-01-21]. Dostupný z WWW: <<http://www.ddmhradek.cz>>.

³⁹ Tamtéž.

5.6 Neziskové organizace, občanská sdružení a církve

5.6.1 Občanské sdružení Kadet

Hlavním úkolem tohoto občanského sdružení je nabídka zájmových činností pro děti a mládež. Sdružení nabízí 10 kroužků, z toho 2 kroužky pro středoškolskou mládež. Jedná se o kroužek žonglování Magnis a kroužek historického šermu Společenstvo Benenus. Oba tyto kroužky jsou určena mládeži od 15 let věku. Členové kroužku žonglování vystupují na různých společenských večerech a událostech. Taktéž členové šermířského kroužku vystupují na veřejnosti a to na rekonstrukcích historických bitev po celé republice. Kadet také provozuje ve svých prostorách klub s názvem Mezi domy. Tento klub je přístupný nejen registrovaným členům, ale i dětem a mládeži tzv. z ulice. Provozní doba klubu je pondělí až čtvrtek v době od 15.00 do 18.00 hodin. V klubu je nabízeno cca 150 druhů deskových her, z dalších aktivit je možno využít elektronické šipky, stolní fotbal a dřevěné puzzle. Všechny nabízené aktivity jsou bezplatné. Činnost o.s. je financována z fondů MŠMT, Fondu Vysočina, fondu Třebíč – Zdravé město a ze sponzorských darů místních firem.⁴⁰

5.6.2 Klub Zámek – centrum prevence

Tento klub je zařízení Diecézní charity Brno – Oblastní charity Třebíč a slouží k poskytování zázemí, nabídce zájmové činnosti a k pomoci mladým lidem ve věku 12 – 20 let v obtížných životních situacích. Činnost klubu je označována jako primární prevence proti sociálně patologickým jevům.

Součástí klubu Zámek je i nízkoprahový klub Barák. Jde o zařízení nabízející aktivity, které slouží k zahánění nudy městské mládeže.

⁴⁰ Občanské sdružení KADET [online]. [cit. 2010-01-21]. Dostupný z WWW: <<http://www.oskadet.cz>>.

K dispozici je zde stolní fotbal, kulečnick, stolní a deskové hry, keramická a výtvarná dílna. Pro zájemce jsou zde pořádány besedy, diskuse, promítání filmů. Nabízí se také sportovní aktivity , např. stolní tenis, boxovací pytel a míčové hry. Z činností venku mimo budovu klubu jsou to výjezdové pobyty, večerní kluby, koncerty a diskotéky. Všechny zájmové aktivity v tomto klubu jsou zcela spontánní. Klub je otevřen od pondělí do pátku v době od 14.00 do 19.00 hodin. Po celou dobu je v klubu přítomen psycholog, jehož služeb mohou klienti využívat. Všechny nabízené zájmové činnosti jsou bezplatné.⁴¹

5.6.3 C3 klub – centrum bez hranic

Tento církevní klub pro mládež vznikl v roce 2002 pod záštitou církve Christian city church. Klub je otevřen každé pondělí v době od 18.00 do 21.00 hodin a nabízí některé zájmové aktivity pro středoškoláky. Jedná se o moderní bohoslužby, zpívání křesťanských písní v rockovém podání a různé diskuse. Mladým lidem je k dispozici hudební zkušebna a učitelé rockové hudby. Dále mohou využívat kulečnick, stolní fotbal, air hokej a několik desítek stolních her.

5.6.4 Vodní záchranná služba ČČK

Místní organizace Vodní záchranné služby ČČK o.s v Třebíči vznikla v roce 1990 z iniciativy lékařů ARO z místní nemocnice a řidičů záchranné služby. Její hlavní úkol je výcvik záchrany osob na vodě a pod vodou, hlídková činnost, účast na různých přeborech a soutěžích v záchrannářském sportu a v letním období hlídková činnost. Důležitá je i osvětová činnost ve školách. V současné době má místní organizace 39 členů, z toho 16 studentů středních škol nebo žáků učilišť. Výcvik probíhá v zimě vždy v pondělí a v pátek v době od 18.00 do 20.00 hodin v krytém bazénu, v letní sezóně dle dohody.

⁴¹ Klub zámek [online]. [cit. 2010-01-21]. Dostupný z WWW: <<http://www.klubzamek.cz>>.

5.6.5 Střed – sdružení třebíčských dobrovolníků

Jedná se o občanské sdružení, které poskytuje sociální a zdravotní služby, programy a zájmové aktivity, které napomáhají ke snížení výskytu rizikového chování mládeže. Slouží jako prevence sociálního vyloučení a napomáhá k vyšší pravděpodobnosti uplatnění jedinců na trhu práce. Sdružení sídlí ve zrekonstruovaném objektu bývalého klubu SSM na Mládežnické ulici. V zařízení působí klub Su-terén, který nabízí mládeži několik zájmových aktivit. Jsou to šipky, kulečnick, stolní fotbal a různé stolní hry. Dále jsou pro rizikovou skupinu středoškolské mládeže pořádány letní výchovně – rekreační tábory. Ty jsou pořádány pro max. 20 účastníků z důvodu kvalitnější péče o narušenou mládež. Střed organizuje 22 preventivních programů pro základní a střední školy. Všechny aktivity jsou bezplatné. Zdroje financování jsou fondy MŠMT, Program vzdělávání pro konkurenceschopnost, Evropský fond pro regionální rozvoj, fond Investice do vaší budoucnosti, kraj Vysočina a zahraniční granty Norway grants a EEA grants.

Závěr

Tato práce se zabývá výzkumným šetřením zájmové činnosti středoškolské mládeže na příkladu města Třebíč.

V teoretické části jsou vymezeny základní pojmy a rozdělení zájmových aktivit dle různých kritérií. Součástí práce je i pohled na historický vývoj zájmových činností a vliv prostředí na ně.

V praktické části jsou popsány subjekty v okresním městě Třebíč, které nabízejí různé formy zájmových činností pro středoškolskou mládež a nabídku jejich aktivit. Je zde popsána nabídka zájmových aktivit středních škol, sportovních klubů, státních i nevládních institucí. Nabídka sportovních klubů je velmi široká. Jde však ve většině případů o časově i ekonomicky velmi náročnou činnost. Ta je v dnešní době mnohým dětem ze sociálně slabších rodin bohužel nedostupná.

U středních škol a učilišť je nabídka zájmových aktivit stále ve větším útlumu. Tento útlum je způsoben malým zájmem o tyto aktivity ze strany studentů a žáků.

Důležitým článkem v systému nabídky zájmových aktivit jsou nízkoprahové kluby, jejichž nabízené aktivity působí jako primární prevence proti sociálně-patologickému chování mládeže.

Zájmová činnost nabízená středoškolské mládeži podporuje všestranný rozvoj osobnosti a napomáhá uplatnění mládeže na trhu práce.

Ze všech těchto důvodů je nutné, aby do budoucna probíhala spolupráce nejen mezi školami, ale i mezi ostatními subjekty. Je třeba rozšířit škálu zájmových činností na území města a účinně koordinovat činnost jednotlivých subjektů. Tato spolupráce by mohla pomoci zkvalitnění života obyvatel města Třebíče a ke zvýšení jejich bezpečnosti.

Seznam použitých zdrojů:

Akademický slovník cizích slov. I. díl, A-K. Praha : Academia, 1995. ISBN 80-200-0523-4.

BERÁNKOVÁ, L. *Velká kniha do nepohody*. 1. vyd. Praha : Svojk a Vašut, 1996. 96 s. ISBN 80-7180-109-7

ČÁP, Jan. *Výchova aktivity mládeže ve volném čase : Pedagogické a psychologické otázky volného času žáků základních devítiletých škol, výběrových škol a učňů*. 1. vyd. Praha : Univerzita Karlova, 1976. 158 s.

ČMEJRKOVÁ, S. et al. *Jak napsat odborný text*. Praha: Leda, 1999. ISBN 80-85927-69-1.

FRÖMEL, K. *Pohybová aktivita a sportovní zájmy mládeže*. 1. vyd. Olomouc : UP Olomouc, 1999. ISBN 80-7067-945-X

HANUŠ, R., VÁŽANSKÝ, M. (editoři). *Výchova a pobyt v přírodě na konci 20. století. In Sborník příspěvků konference – Králíky 26.-28.4.1996*. Olomouc : FTK UP, 1996. 58 s.

HLAVSA, Z. *Pravidla českého pravopisu*. 2. vyd. Praha: Fortuna, 2005. ISBN 80-200-1327-X.

HOFBAUER, Břetislav. *Děti, mládež a volný čas*. Praha: Portál, 2004. 173 s. ISBN 80-7178-927-5

JŮVA, V. - JŮVA, V. *Stručné dějiny pedagogiky*. 5. rozš. vyd. Brno: Paido, 2003. ISBN 80-7315-062-X.

KOHOUT, Jan. *Učňovská mládež včera, dnes a zítra*. 1. vyd. Praha: Práce, 1988. 200 s. ISBN 80-246-0323-3,

KRAUS, Blahoslav. *Sociální aspekty výchovy*. Hradec Králové: GAUDEAMUS, 1998. 165 s. ISBN 80-7041-841-9

PÁVKOVÁ, J. et al. *Pedagogika volného času : Teorie, praxe a perspektivy mimoškolní výchovy a zařízení volného času*. 3. aktualiz. vyd. Praha : Portál, 2002. ISBN 80-7178-711-

PRIES, Michael. *Význam volného času v měnící se společnosti*. In *Výchova a volný čas*. Sborník příspěvků 1. mezinárodní konference o výchově a volném čase. České Budějovice : Jihočeská univerzita 2006, 10-16.

PROKEŠOVÁ, Miriam. *Volný čas a co s ním?* Skriptum. Ostrava : OU 2004.
ŠVESTKA, Vladimír. *Aktivity mladých lidí ve volném čase : Výsledky průzkumu*. 1. vyd. Praha : Ústav pro informace a vzdělávání, 1994. 38 s. ISBN 80-211-0208-X

VÁŽANSKÝ, Mojmír, SMÉKAL, Vladimír. *Základy pedagogiky volného času*. Brno : PAIDO, 1995. 180 s. ISBN 80-901737-9-9

VESELÁ, Jana. *Jak ve volném čase? Projekty her pro volný čas dětí a mládeže*. 1. díl. 1. vyd. Hradec Králové : Gaudeamus, 1997. 121 s. ISBN 80-7041-146-5

Český statistický úřad. [online]. [cit. 2010-01-21]. Dostupný z WWW: <<http://www.czso>>.

Město Třebíč [online]. [cit. 2010-01-21]. Dostupný z WWW: <<http://www.trebic.cz>>.

Gymnázium Třebíč [online]. [cit. 2010-01-21]. Dostupný z WWW: <<http://gtr.cz>>.

Obchodní akademie Dr. Albína Bráfa Třebíč . [online]. [cit. 2010-01-21]. Dostupný z WWW: <<http://www.oatrebic.cz>>.

Střední průmyslová škola Třebíč [online]. [cit. 2010-01-21]. Dostupný z WWW: <<http://www.spst.cz>>.

Vyšší odborná škola a Střední škola veterinární, zemědělská a zdravotnická Třebíč. [online]. [cit. 2010-01-21]. Dostupný z WWW: <<http://www.szstrebic.cz>>.

Základní umělecká škola Třebíč [online]. [cit. 2010-01-21]. Dostupný z WWW: <<http://www.zus-trebic.cz>>.

Dům dětí a mládeže Hrádek [online]. [cit. 2010-01-21]. Dostupný z WWW: <<http://www.ddmhradek.cz>>.

Občanské sdružení KADET [online]. [cit. 2010-01-21]. Dostupný z WWW: <<http://www.oskadet.cz>>.

Klub zámek [online]. [cit. 2010-01-21]. Dostupný z WWW: <<http://www.klubzamek.cz>>.

ANOTACE

Jméno a příjmení:	Jiří Kazda
Katedra:	Katedra pedagogiky s celoškolskou působností
Vedoucí práce:	PaedDr. Bronislav Štěpánková, Ph.D.
Rok obhajoby:	2010

Název práce:	Výzkumné šetření zájmové činnosti středoškolské mládeže na příkladu města Třebíč
Název v angličtině:	Research of spare-time activities of high school teenagers based on the example of Třebíč town
Anotace práce:	Bakalářská práce Výzkumné šetření zájmové činnosti středoškolské mládeže na příkladu města Třebíč se zabývá vymezením základních pojmů a historického vývoje trávení volného času mládeže na našem území. Definuje pojem zájmová činnost a její dělení, funkce zájmových činností, organizační formy zájmových činností a vliv okolního prostředí na zájmovou činnost. V praktické části se zabývá nabídkou zájmových aktivit pro středoškolskou mládež ve městě Třebíč.
Klíčová slova:	Zájmová činnost, mládež, středoškolská mládež, nabídka zájmových aktivit
Anotace v angličtině:	The bachelor thesis Research of spare-time activities of high school teenagers based on the example of Třebíč town deals with basic notions and historical development of passing teenagers free time in our country. It defines and divides the spare-time activity notion, the spare-time activity function, the organization options of spare-time activities and the impact of environment on spare-time activities. In practical part the thesis is concerned with the offer of spare-time activities for high school teenagers in Třebíč town.
Klíčová slova v angličtině:	Spare-time activities, teenagers, high school teenagers, offer of spare-time activities
Přílohy vázané v práci:	
Rozsah práce:	41 s.
Jazyk práce:	CZ